

Komunikat Nr 1
Wójta Gminy Orońsko
w sprawie dębu w Wałsnowie.

Drodzy mieszkańcy Wałsnowa, Szanowni Państwo

Od kilku dni na terenie gminy Orońsko w niektórych środowiskach przetacza się dyskusja związana z dębem rosnącym w Wałsnowie. W sprawę zaangażowała się także regionalna i lokalna prasa oraz media społecznościowe. Jak to już bywa w życiu, każdy przedstawia swój punkt widzenia korzystny dla siebie w oparciu o informacje i wiedzę zasłyszaną, szczątkową i niepewną.

W związku na te ułomności, wzorem wcześniejszych doświadczeń dotyczących biogazowi rolniczej w Guzowie postanowiłem informować Państwa o tej sprawie w formie komunikatów. Komunikaty będą przygotowywane w oparciu o źródłowe dokumenty urzędowe, które są lub będą w posiadaniu Urzędu Gminy w Orońsku, tak przetworzone aby nie naruszały praw i ochrony osób trzecich.

Sprawę dębu w Wałsnowie będę przedstawiał w dwóch odrębnie poruszanych kwestiach:

- jego wycinki,
- objęcia go szczególną ochroną prawną jako pomnik przyrody.

Sprawa wycinki dębu

Dąb ten rośnie w Wałsnowie w części wsi potocznie zwanej Wałsnów – Zalas w pasie drogi publicznej w środku asfaltowej jezdni. Jego wiek urzędowo nie jest potwierdzony, ale należy stwierdzić, że dąb jest wielowiekowy, stąd też obwód pnia, wysokość i jego pokrój pozwalają na określenie go jako „stare, duże drzewo”. I tak pewnie funkcjonuje on w naszej pamięci i wyobrażeniach. Nie zwracamy uwagi na szczegóły. W większości nie widzimy go za często i nie zdajemy sobie sprawy o jego stanie i zagrożeniu jakie niesie.

Te rozważania i analizę zacząłem prowadzić wraz z merytorycznymi pracownikami Urzędu Gminy kiedy osoby mieszkające w jego pobliżu zaczęły poprzez interwencje bezpośrednie w Urzędzie, telefoniczne, a także pisemne upominać się o jego wycięcie czy też natychmiastowe cięcie konarów i gałęzi. Dla nich dąb stanowił i stanowi bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia, a także mienia jak m.in. budynki, ogrodzenia posesji.

Z tych powodów Urząd dokonał sprawdzenia tych informacji. Przeprowadzono oględziny miejsca i drzewa sporządzając dokumentację fotograficzną. Stwierdzono wówczas, że drzewo należy do gatunku dąb szypułkowy, obwód pnia na wysokości 130 cm, wynosi 503 cm i że jego wysokość oraz długość konarów i gałęzi stwarza zagrożenie dla budynków w tym mieszkalnego, infrastrukturze energetycznej i innych obiektów technicznych oraz ludzi.

Potwierdzono wcześniejszą wieloletnią ingerencję człowieka i obcinanie konarów, gałęzi tak, że korona drzewa została zdeformowana a pień posiada liczne uszkodzenia i ubytki kory przez co stan zdrowotny drzewa został oceniony jako zły, co w kontekście jego rozmiarów i miejsca pozwalało stwierdzić i potwierdzić obawy mieszkańców, że dąb stanowi realne zagrożenie dla ludzi tam zamieszkałych, uczestników ruchu drogowego (pieszych, kierowców, pasażerów) oraz mienia.

Wtedy był jeszcze okres bezlistny, niósł mniejsze zagrożenie, ale nadchodziła wiosna i lato kiedy ulistniona korona dodatkowo jest obciążona ciężarem wody z deszczu i siłą wiatrów. To prowadzi do nieprzewidywanych zdarzeń takich choćby jakie dotknęły kilka miesięcy wcześniej jeden z pni dębu „Czwartak” w Krogulczy Mokrej, kiedy w takich warunkach pień został wyłamany.

Uznałem, że to drzewo nie ma przyszłości. Procesy chorobowe dębu będą postępować i osłabiać jego kondycję a tym samym coraz bardziej zagrażać mieszkańcom i że wcześniej czy później należy go usunąć póki nic złego się nie stało. Chciałem być mądrzejszy „przed szkodą”, a nie „po szkodzie”. Dąb ten nie był i nie jest objęty szczególną formą ochrony prawnej, więc 26 marca 2021r., złożyłem wniosek do Starostwa Powiatowego w Szydłowcu o jego wycinkę, wskazując termin wycięcia do 30 czerwca 2021r.

Wydział Rolnictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Szydłowcu, wszczął i prowadził postępowanie administracyjne dokonując komisyjnych oględzin drzewa i po uzyskaniu uzgodnienia projektu zezwolenia na wycinkę od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w dniu 7 czerwca 2021r., wydał w imieniu Starosty Szydłowieckiego decyzję zezwalającą na usunięcie drzewa w terminie do 31 grudnia 2021r.

W uzasadnieniu decyzji stwierdzono m.in., że drzewo w odziomkowej części posiada uszkodzenia nabiegów korzeniowych, a na pniu znajdują się rany po odciętych konarach w których znajdują się owocniki grzybów pasożytniczych, a w górnej części pnia jest widoczna odpadająca kora co świadczy o zamieraniu tkanek przewodzących, a w dalszej

konsekwencji zamieranie drzewa. Drzewo zostało sklasyfikowane jako drzewo wysokiego ryzyka upadku.

W związku z tym zostały podjęte i wykonane w międzyczasie korekcyjne ciecie długich konarów i gałęzi aby zminimalizować ryzyko upadku i złamania.

O zamiarze wycięcia dębu informowano mieszkańców Wałsnowa na zebraniu wiejskim, które odbyło się w dniu 24.09.2021r. Zebrani mieszkańcy – 18 osób przyjęli tę informację ze zrozumieniem. Nie było głosów sprzeciwu, podobnie jak w dniu 25.09.2021r., na zebraniu wiejskim w Orońsku w którym uczestniczyło 23 osoby.

Ożywiona społeczna dyskusja w tej sprawie zaistniała w wyniku interwencji podjętej przez lokalne Stowarzyszenie Ekologiczne w mediach społecznościowych, a następnie lokalną prasę.

Osobiście uczestniczyłem w dniu 28.09.2021r., w organizowanym spotkaniu przy drzewie z mieszkańcami i mediami wyjaśniając tę sytuację i zająłem jednoznaczne stanowisko, że z uwagi na ujawnione sentymenty i pozytywne wspomnienia mieszkańców w tej chwili odstępuję od wycinki drzewa.

A ponadto podejmę działania mające na celu uzyskania szczegółowej oceny zdrowotności drzewa, jego stateczności, ryzyka upadku oraz ewentualne dalsze cięcia korekcyjne konarów i gałęzi, a także inne działania społeczne.

Obecnie Urząd Gminy zlecił uprawnionej osobie wykonanie opinii co do żywotności drzewa, stwarzanie zagrożenia, zasadności ustanowienia go pomnikiem przyrody.

Z uwagi na zainteresowanie mieszkańców tą sprawą będę Państwa na bieżąco informował o podejmowanych działaniach i decyzjach.

Jednocześnie pragnę serdecznie podziękować druhom Ochotniczej Straży Pożarnej w Dobrucie o podjęcie się i wykonanie cięć korekcyjnych konarów i gałęzi by zmniejszyć zagrożenie ich złamania.

W kolejnym komunikacie przedstawię drugą kwestię objęcia tego drzewa procedurą ustanowienia go pomnikiem przyrody.

Wójt Gminy

/ - /

Henryk Nosowski